



# การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (MIL)

หลักสูตรความเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy)

# การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศคืออะไร?



# แนวคิดแบบผสม

- การรู้เท่าทันสื่อและข้อมูล (Media and Information Literacy- MIL) เป็นแนวคิดแบบผสม
- MIL = การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) + การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) + ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT skills)

# ML, IL และทักษะ ICT

- การรู้เท่าทันสื่อ (ML):
  - ความสามารถในการเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน ใช้ และสร้างสารสำหรับสื่อได้ในหลายรูปแบบ
- การรู้เท่าทันสารสนเทศ (IL):
  - ชุดความสามารถที่ทำให้บุคคลตระหนักได้เมื่อจำเป็นต้องมีข้อมูล และมีความสามารถในการเข้าถึง ประเมิน และใช้ข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง
- ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Skills):
  - ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือการสื่อสาร และ/หรือเครือข่ายที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาข้อมูลเพื่อที่จะทำหน้าที่ต่างๆ ได้ในสังคมข้อมูลข่าวสาร

# องค์ประกอบของ MIL

## มี 3 องค์ประกอบ

1. เข้าถึง/ ดึงสื่อและข้อมูลมาใช้
2. ประเมิน/เข้าใจสื่อและข้อมูล
3. ใช้/สื่อสาร/สร้าง สื่อและข้อมูล

เหตุใดเราจึงต้องมี MIL?

# แนวโน้มหลักๆ ของโลกสามประการ

1. การปฏิวัติการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICTs)

2. การเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมแห่งความรู้

3. วิธีการเรียนรู้ใหม่ๆ ของคนยุคเน็ต (Net Generation)

# 1. การปฏิวัติการสื่อสาร

การปฏิวัติอินเทอร์เน็ต

- ทศวรรษ 1990
- ผสานเทคโนโลยีสื่อ  
กับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์





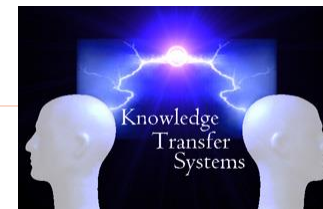
## 2. การเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมแห่งความรู้

- สังคมอุตสาหกรรม → สังคมแห่งความรู้
- ประชากรส่วนใหญ่: คนทำงานด้านความรู้
- ข้อมูลเป็นปัจจัยการผลิต
- UNESCO 2548: มุ่งสู่สังคมแห่งความรู้
- บทบาทที่สำคัญของความรู้ในการสังคมที่มีศักยภาพมากขึ้น

# (1) ทรัพยากรมนุษย์

การรับ การผลิต และการส่งผ่านข้อมูล/ ความรู้ เป็นสิ่งสำคัญในภาคส่วนต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม

- การบ่มเพาะประชากรที่รู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศกลายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาสังคม
- เศรษฐกิจแห่งความรู้: คนทำงานความรู้ที่มีความสามารถ



## (2) สังคมความรู้ที่พึงปรารถนา

พันธกิจของยูเนสโกเรื่องสังคมแห่งความรู้

- สังคมแห่งความรู้: เท่าเทียม หลากหลาย ไม่กีดกัน และมี  
ส่วนร่วม
- อยู่บนฐานของหลักการหลักสี่ประการ:
  - การเข้าถึงการศึกษาถ้วนหน้าอย่างเท่าเทียม
  - การเข้าถึงข้อมูลอย่างถ้วนหน้า
  - ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษา
  - เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

### (3) ช่องว่างในการใช้ดิจิทัล

- ช่องว่างทางดิจิทัล (Digital divide)
  - ครอบครัวที่มีรายได้น้อย; ชนกลุ่มน้อย; ประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา
- การเข้าถึงเชิงกายภาพได้รับการพัฒนาขึ้น
- ช่องว่างในการใช้ดิจิทัล



- คนทำงานความรู้ในอนาคตควรมีความสามารถในการหาข้อมูล และในการเปลี่ยนข้อมูลเป็นความรู้ที่เสริมสร้างพวกเขาให้พัฒนาชีวิตของตนเอง และทำประโยชน์แก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสังคมตนเอง



### 3. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้

- สังคมเกษตรกรรม
  - เรียนรู้จากผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน
- สังคมอุตสาหกรรม
  - เรียนรู้ในโรงเรียน



# สังคมความรู้

- สังคมความรู้
  - ไม่ใช่การเรียนรู้จากตำรา
  - การเรียนทางไกล โรงเรียนที่ไม่มีอาคาร
  - การเรียนผ่านทางเทคโนโลยีเครือข่ายการสื่อสาร (เครือข่ายสังคมออนไลน์ ฐานข้อมูล จดหมายเหตุออนไลน์...) ในสภาพแวดล้อมแบบเคลื่อนที่
  - การเรียนรู้ชั่วชีวิต ผู้ใหญ่และเด็กเรียนรู้ร่วมกัน ความรู้ของเมื่อวานกลายเป็นสิ่งไม่มีประโยชน์ไป



# สวีเดน: โรงเรียนที่ไม่มีห้องเรียน





# หลักสูตรอนาคต

- Ben Williamson – หลักสูตรอนาคต
  - “โลกวิกิแห่งการเรียนรู้”
  - หลักสูตรไม่ได้ถูกมองว่าเป็น ‘เสาหลักหรือแก่นสำคัญของเนื้อหา’
  - แต่ถูกมองว่าเป็น ‘ตัวเชื่อมต่อกับเครือข่ายสื่อดิจิทัล วัฒนธรรมทั่วไป และปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน’
- อนาคตของการศึกษาจะเป็นระบบการเรียนรู้แบบกระจายบนฐานเครือข่าย
- MIL เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

# กรอบเรื่องการเรียนรู้ที่กำลังแบ่งบานในยุคใหม่

## แนวคิดเรื่องการเรียนรู้แบบใดดๆ

- การรู้เท่าทันคอมพิวเตอร์
- การรู้เท่าทัน ICT
- การรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ต
- การรู้เท่าทันสื่อใหม่
- การรู้เท่าทันไซเบอร์
- การรู้เท่าทันดิจิทัล
- การรู้เท่าทันอิเล็กทรอนิกส์
- การรู้เท่าทันเครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่ (mobile)
- ความเข้าใจเรื่องข้อมูล

# การรู้เท่าทันดิจิทัลและสื่อ

- การรู้เท่าทันสื่อ + การรู้เท่าทันดิจิทัล
- ความเข้าใจแบบขยายว่าอะไรคือการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งตอนนี้หมายรวมถึงความเข้าใจว่าบุคคลเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคเนื้อหาของสื่อ และความเข้าใจถึงผล การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากสิ่งนี้ ทำให้ ความสามารถเพื่อการรู้เท่าทันสื่อทุกวันนี้ รวมถึงการคิดวิพากษ์ ทักษะการ สื่อสารและการจัดการข้อมูล ที่สะท้อนถึงความต้องการและข้อเท็จจริงของ วัฒนธรรมดิจิทัล

# กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะ  
ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในการ  
ทำงานและใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21

ระบบสนับสนุนการเรียนรู้

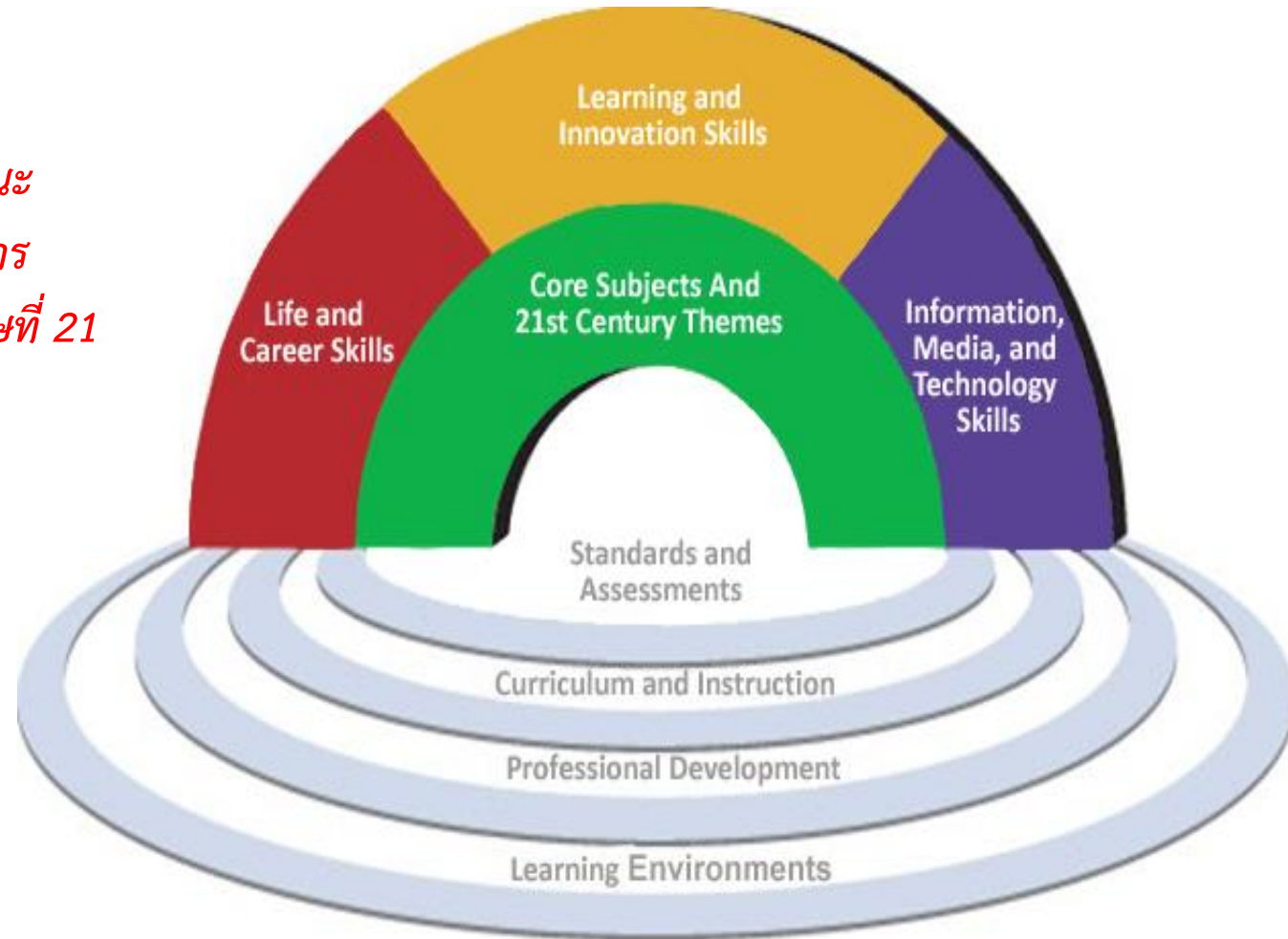
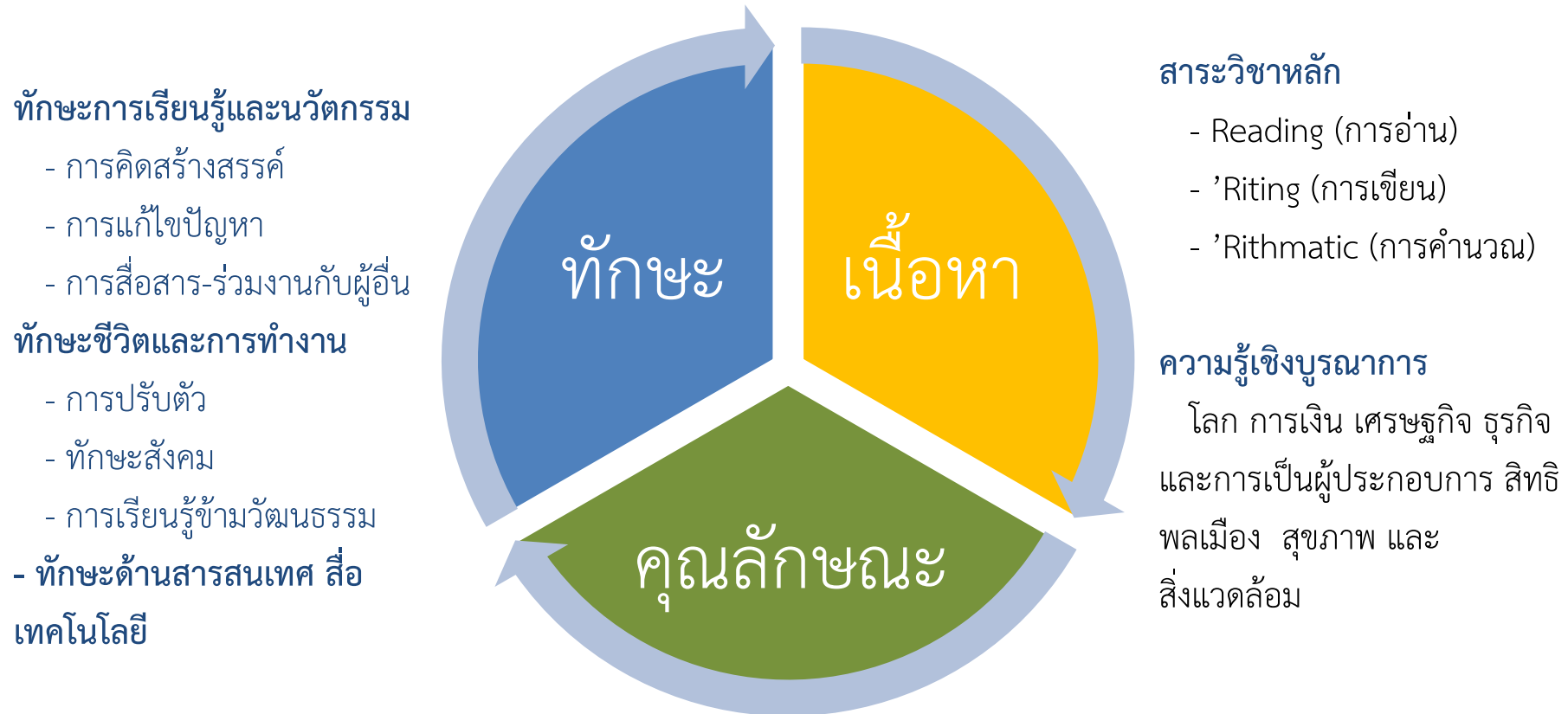


Figure 1 - P21 Framework for 21st Century Learning

# เป้าหมายของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21



คุณลักษณะด้านการทำงาน การปรับตัว ความเป็นผู้นำ  
คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง  
คุณลักษณะด้านศีลธรรม ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนึกพลเมือง

# ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C

- ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้  
3 R ได้แก่ Reading (การอ่าน), การเขียน(Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic)  
และ 4 C (Critical Thinking - การคิดวิเคราะห์, Communication- การสื่อสาร  
Collaboration-การร่วมมือ และ Creativity-ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงทักษะชีวิตและ  
อาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และการบริหารจัดการด้าน  
การศึกษาแบบใหม่

# ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

- ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)

ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ  
(Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)

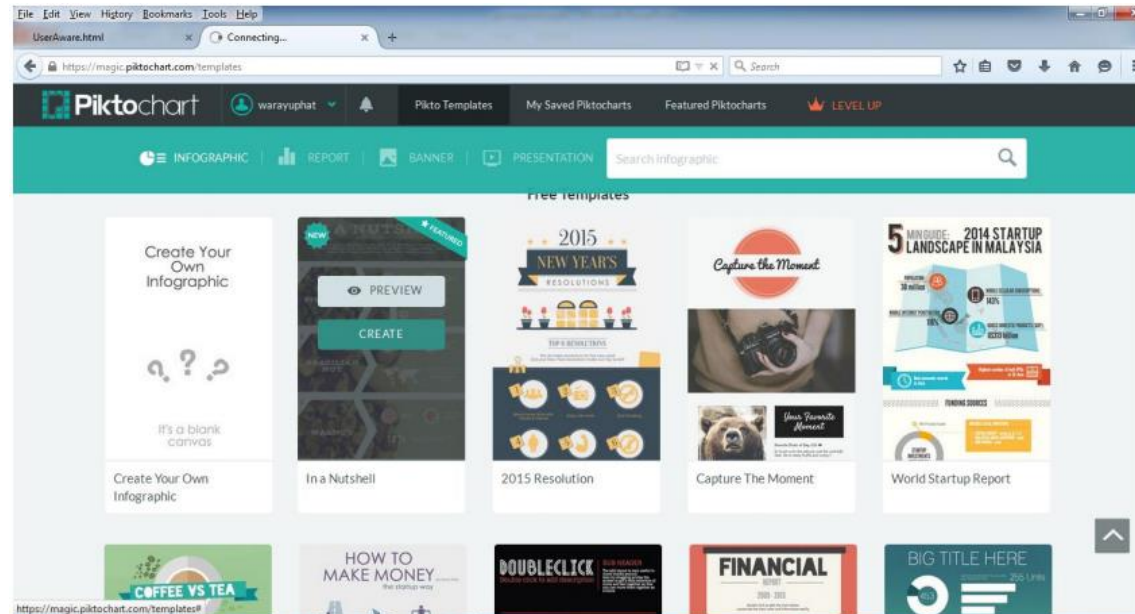
ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)

ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

# Workshop 1

- Infographics สุกได้ด้วยโปรแกรม Piktochart ..
- เข้าถึงข้อมูล เข้าใจง่าย สไตล์อินโฟกราฟิก (Infographics)







By MICT